



Obvestilo za javnost

Uporaba plačilnih kartic na počitnicah v tujini

V obdobju počitnic želimo stranke bank in hranilnic opozoriti na pravila o priporočenem ravnanju s plačilnimi karticami (bodisi, da so izdane v fizični obliki in/ali digitalizirano na strankino mobilno napravo) ter o uporabi POS terminalov in bankomatov. V nadaljevanju navajamo nekaj osnovnih nasvetov.

Menjava evrov v kune: Ker so menjalni tečaji v menjalnicah in bankah na Hrvaškem različni, strankam bank in hranilnic priporočamo, da se pred menjavo gotovine pozanimате o veljavnih tečajih. Svetujemo uporabo plačilnih kartic na mestih, kjer se tuja valuta v evro preračuna po menjalnih tečajih kartičnih sistemov Mastercard in Visa. Ti tečaji so praviloma ugodnejši kot tečaji bank in menjalnic. Informativni tečaji mednarodnih kartičnih sistemov so objavljeni na naslednjih povezavah:

- <https://www.mastercard.us/en-us/consumers/get-support/convert-currency.html>
- <https://www.visaeurope.com/making-payments/exchange-rates>

Menjava evrov v kune v menjalnicah ob meji: Velja enako kot navedeno zgoraj; predhodno je potrebno preveriti veljavne tečaje.

Obveščanje imetnikov plačilnih kartic pri konverziji valute v sklopu kartičnega poslovanja

V skladu z EU Uredbo 2019/518 banke v zvezi s kartičnimi plačilnimi transakcijami, kjer se izvaja valutna konverzija v katerikoli valuti Unije, ki se razlikuje od valute EUR, imetnikom kartic prikazujejo vsa nadomestila in menjalni tečaj za pretvorbo valut na bankomatu ali prodajnem mestu kot odstotni pribitek na zadnji razpoložljivi referenčni devizni tečaj ECB.

Namen Uredbe je, da bi potrošniki dobili informacije, ki jih potrebujejo, da bi izbrali zase najboljšo možnost pretvorbe valut v EU, oziroma njenih pridruženih članicah (EGP). Primerljivost bo s tem zagotovljena tako na strani izdajatelja kartice kot pridobitelja, ki lahko uporabljata tečaj kartične sheme ali lastni tečaj (z morebitnimi pribitki).

Imetnik kartice bo v obvestilo prejel (npr. preko SMS ali potisnega sporočila) samo v primeru neevrske transakcije za valute, ki so predmet Uredbe v okviru držav EGP, torej v primeru, da bo uporabljen menjalni tečaj na strani banke izdajateljice. Če bo transakcijo pretvoril trgovec ali operater bankomata, devizni tečaji Mastercard in Visa morda ne bodo veljali. To se bo zgodilo, ko bo imetnik izbral plačilo v valuti kartice v nasprotju z valuto trgovca ali bankomata. Devizna tečaja Mastercard in Visa se lahko razlikujeta. Banke preko spletne strani oziroma preko digitalnih bančnih kanalov zagotavljajo kalkulator za informativni izračun pribitka na referenčni menjalni tečaj ECB. Za dodatne informacije se lahko obrnete na banko izdajateljico kartice.

Dvigovanje kun na bankomatu na Hrvaškem: Bankomat v tujini, pred dvigom gotovine vedno ponudi dve možnosti, in sicer dvig s konverzijo ali dvig gotovine v lokalni valuti. V primeru, da izberete dvig s konverzijo, bo pri preračunu v evre uporabljen tečaj lokalne banke, ki je lastnica bankomata. V primeru, da izberete dvig v lokalni valuti, bo preračun v evre izveden po tečajih mednarodnih kartičnih sistemov, ki so običajno ugodnejši kot tečaji lokalnih bank. **Zato imetnikom kartic svetujemo, da izberejo dvig v lokalni valuti brez konverzije.**

Pri dvigih na tujih bankomatih bodite posebej pozorni na morebitne dodatno zaračunane stroške iz naslova enkratnih nadomestil za dvig gotovine oziroma pribitkov na menjalni tečaj (v kolikor se odločite za valutno konverzijo). Prej omenjena stroška se lahko zaračunata zgolj in samo ob izrecnem vašem privoljenju.

Stroški nadomestila gotovine (Surcharge oz. Access Fee) in konverzija z morebitnim pribitkom na menjalni tečaj se lahko pojavita tudi znotraj iste transakcije, zato strankam svetujemo, da pozorno spremljate sporočila na bankomatih.

Plačilo s kartico na prodajnem mestu: Če na POS terminalu za plačilo blaga ali storitev izberete možnost plačila v lokalni valuti, se bo preračun v evre izvedel po tečaju mednarodnih kartičnih sistemov. V primeru, da boste izbrali možnost plačila s konverzijo, bo preračun izveden po tečaju lokalne banke - lastnice prodajnega mesta. Svetujemo torej enako kot pri dvigu gotovine na bankomatu in sicer, izbiro plačila v lokalni valuti (brez konverzije).

Koliko gotovine vzeti s seboj na dopust: Poleg uporabe kartice vam svetujemo, da na pot vzamete tudi nekaj gotovine. Tisti, ki potujete daleč in za dlje časa, velja iz varnostnih razlogov razmisliti tudi o uporabi dveh mednarodnih kartic.

Če potujete v države, kjer valuta ni evro: Zgoraj opisani primeri veljajo za vse tuje države, kjer valuta ni evro.

Na splošno velja:

1. Pred odhodom na počitnice preverite veljavnost svojih plačilnih kartic in višino razpoložljivega limita porabe. Limit porabe na vaši plačilni kartici predstavlja razpoložljivo stanje na kartičnem računu, ki ga lahko mesečno izkoristite za nakupe ali dvige gotovine. Če odhajate na daljši oddih ali potovanje v tujino, lahko uredite limit v poslovalnicah bank in hranilnic ali z oddajo vloge preko spletne banke začasno limit povišate. Prav tako preverite vaše kontaktne podatke oz. pravilnost telefonske številke, na katero prejimate sporočila oziroma morebitna obvestila s strani vaše banke.
2. S seboj ne nosite večjih zneskov gotovine. Z vašo kartico osebnega računa (debetna kartica Visa/ Visa Electron, Maestro kartica, MasterCard debetna kartica) lahko gotovino ob nizkem znesku provizije dvigujete na številnih bankomatih po vsem svetu. Za plačilo na skoraj 30 milijonih prodajnih mestih lahko uporabite vsaj eno od kartic z odloženim plačilom Mastercard ali Visa. Obe kartici lahko uporabite tudi za dvig gotovine, zaradi višjih provizij pa svetujemo, da to storite le izjemoma.
3. Za koristno se lahko izkaže tudi, če na pot ob kartici osebnega računa vzamete kartice obeh mednarodnih kartičnih sistemov; Mastercard in Visa. Razširjenost kartic enega ali drugega mednarodnega kartičnega sistema je po svetu različna. Tudi z

vidika varnosti je smiselno znesek, ki ga lahko porabite v okviru svojih zmožnosti, porazdeliti na dve kartici. Ob morebitni izgubi, kraji ali zlorabi ene kartice, boste namreč še vedno razpolagali z drugo mednarodno plačilno kartico.

4. Za dodatno varnost svojih kartic poskrbite z naročilom na varnostno SMS-sporočilo. Pomeni, da boste v primeru izgube, kraje ali zlorabe kartice, na telefon nemudoma prejeli obvestilo, da se z vašo kartico dogaja nekaj nenavadnega. V takem primeru takoj pokličite na telefonsko številko, ki je navedena na vaši kartici in je dostopna 24 ur na dan in 365 dni v letu. Najbolje je, da si telefonsko številko shranite (npr. neposredno v telefon), oziroma si jo skušate zapomniti.
5. Do valutne menjave lahko pride na POS terminalu ali bankomatu. V tem primeru potrditve se predhodno seznanite z menjalnim tečajem in morebitnimi pribitki na menjalni tečaj na sami plačilni napravi. V kolikor se s ponujeno konverzijo strinjate, morate strinjanje z izvedbo valutne menjave tudi potrditi. Kot že rečeno, priporočamo, da za plačilo oziroma dvig gotovine izberete lokalno valuto, v tem primeru boste s strani vaše banke prejeli informacijo o razliki glede na referenčni tečaj ECB.
6. Za primer izgube ali kraje kartice je možno skleniti dodatno zavarovanje.

Povezave na varnostna obvestila in priporočila:

- [Temeljna pravila varne uporabe kartic](#), Združenje bank Slovenije
- [Varni na internetu](#), SI-CERT
- [Varnostna obvestila](#), SI-CERT
- [Poslušajte varno: Vse na kratko o prevarah](#)

Združenje bank Slovenije
Ljubljana, 22. junij 2021